



ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
elektrooniliste kontaktandmete asjas nr. 2.1-6/15/21

Ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni vaneminspektor
Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	12.06.2015, Tallinnas
Ettekirjutuse adressaat	Stranmark OÜ aadress: Väike-Ameerika 19, 10129 Tallinn e-posti aadress: info@stranmark.ee
Adressaadi vastutav isik	juhatuse liige

RESOLUTSIOON:

Korrakaitseseaduse § 28 lõike 1, elektroonilise side seaduse (ESS) § 133 lõike 4, isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 40 lõike 1 ning § 33 lõike 2 punkti 3 ja 4 alusel teen täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

lõpetada aadressidele XXX ja XXX kommertsteadaannete saatmine, kuni saatmiseks esineb õiguslik alus.

Määrán ettekirjutuse täitmise tähtjaks: **26.06.2015.a.**

Ettekirjutuse täitmisest teatage hiljemalt selleks tähtjaks Andmekaitse Inspektsioonile.

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtjaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspektsioon ettekirjutuse adressaadile isikuandmete kaitse seaduse § 40 lõike 2 alusel:

ettekirjutuse igakordsel rikkumisel sunniraha 1250 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

VÄÄRTEOKARISTUSE HOIATUS:

Haldussunni kohaldamine ettekirjutuse ja sunniraha näol ei välista süüdlase karistamist rahatrahviga ESS §-s 187 nimetatud teo eest kuni 200 trahviühikut, juriidilise isiku puhul kuni 2000 eurot. Väärteo kohtuväline menetleja on Andmekaitse Inspektsioon.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesoleva ettekirjutuse saab vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspektsioonile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse (sel juhul ei saa

enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

FAKTILISED ASJAOLUD:

20.04.2015 esitas XXX Andmekaitse Inspektsioonile kaebuse, millega soovis, et lõpetataks tema isiklikule meiliaadressile Stranmark OÜ reklaampakkumiste saatmine.

13.05.2015 esitas XXX Andmekaitse Inspektsioonile kaebuse, millega soovis, et lõpetataks tema ettevõtte kontaktaadressile Stranmark OÜ reklaampakkumiste saatmine.

22.04.2015 tegi inspektsioon Stranmark OÜ-le (saadetud elektronposti aadressile info@stranmark.ee) ettepaneku lõpetada XXX-ile elektrooniliste kontaktandmete töötlemine.

18.05.2015 tegi inspektsioon Stranmark OÜ-le järelepärimise, milles palus lõpetada kaebajate elektrooniliste kontaktandmete töötlemine (saadetud elektronposti aadressile info@stranmark.ee ja töötleja äriregistris toodud postiaadressile).

ISIKUANDMETE TÖÖTLEJA SELETUS:

Inspektsioon palus töötlejal ettepanekutes lõpetada elektrooniliste kontaktandmete töötlemine ja saata selle kohta inspektsioonile kinnitus. Samuti edastada omapoolsed seisukohad, selgitused ning põhjendused, mida peab töötleja antud asjas vajalikuks lisada. Sellega on inspektsioon täitnud oma haldusmenetluse seaduse § 40 lõike 1 kohustuse anda menetlusosalisele enne haldusakti andmist võimaluse esitada asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Vastavalt haldusmenetluse seaduse § 26 lõikele 3 loetakse dokument menetlusosalisele kättetoimetatuks, kui see on kohale toimetatud menetlusosalise elu- või asukoha aadressil või kui see on menetlusosalisele postiasutuses allkirja vastu üle antud. Äriregistris on toodud ettevõtte kontaktaadressiks Väike-Ameerika tn 19, Tallinna linn, Harju maakond, 10129 ja kontaktmeilik info@stranmark.ee, mida inspektsioon ka kasutas. Riigikohus on oma [3-3-1-100-10](#) lahendis öelnud, et juriidiline isik peab pidevalt tagama posti vastuvõtmise juhatuse liikme või muu volitatud isiku poolt registrijärgsel aadressil. Eelnimetatud elektronposti aadressile on isik eelnevatel kordadel inspektsioonile ka vastanud

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Kaebaja kinnitab, et on teinud ettevõttele ka ise päringu, kust on tema aadress saadud, kuid millele ta ei ole saanud vastust. Isiku kaebuse kohaselt ei ole ta eelnevat nõusolekut kommertstedaannete saamiseks andnud.

1. ESS § 103¹ lõige 1 sätestab nõude, mille kohaselt on füüsilise isiku kontaktandmete kasutamine otseturustuseks lubatud üksnes tema eelneval nõusolekul. Nõusolek peab vastama IKS §-s 12 sätestatud tingimustele.

Nõuded nõusolekule on kehtestatud IKS § 12 lõikes 1. Inimese tahteavaldus, millega ta lubab oma isikuandmeid töödelda, kehtib üksnes juhul, kui see tugineb tema vabal tahtel. Nõusolekus peavad olema selgelt määratletud andmed, mille töötlemiseks luba antakse, andmete töötlemise eesmärk ning isikud, kellele andmete edastamine on lubatud, samuti andmete kolmandatele isikutele edastamise tingimused ning andmesubjekti õigused tema isikuandmete edasise töötlemise osas. Vaikimist või tegevusetust nõusolekuks ei loeta. IKS § 12 lõikest 2 tulenevalt peab nõusolek reeglina olema kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. IKS § 12 lõike 7 alusel võib andmesubjekt nõusoleku igal ajal tagasi võtta. Nõusoleku

tagasivõtmisel ei ole tagasiulatuvat jõudu. Nõusoleku suhtes kohaldatakse täiendavalt tsiviilseadustiku üldosa seaduses tahteavalduse kohta sätestatud.

ESS § 103¹ lõike 5 kohaselt on nõusoleku olemasolu tõendamise kohustus isikul, kelle nimel otseturustust tehakse. Seega peab isik, kelle nimel reklaami teostatakse, tõendama, et isik on andnud nõusoleku oma e-posti aadressi kasutamiseks otseturustuseks.

2. Elektroonilise side seadus ei välista ka vastutust isikuandmete kaitse seaduse nõuete rikkumise eest, kui isikuandmeid töödeldakse ilma isiku nõusolekuta või seadusest tuleneva aluseta.

2.1 IKS § 4 lõige 1 sätestab, et isikuandmed on mis tahes andmed tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku kohta, sõltumata sellest, millisel kujul või millises vormis need andmed on. Näiteks isiku ees- ja perekonnanimi on isikuandmed. Samuti on isikuandmetena vaadeldav e-posti aadress, kui see sisaldab isikuandmeid või kui selle kaudu on füüsiline isik tuvastatav. Antud juhul sisaldab meiliaadress isiku ees- ja perenime, mis alusel on isik tuvastatav, seega on tegemist isikuandmetega.

Juhime tähelepanu asjaolule, et isikute hulk, kes e-posti aadressi kaudu konkreetset isikut tuvastada suudavad, ei ole määrav. Seega, et e-posti aadress oleks vaadeldav isikuandmetena piisab juba sellest, kui vähemalt üks inimene on võimeline teda tuvastama. Eeltoodud seisukoha kujundamisel on Andmekaitse Inspeksioon lähtunud lisaks isikuandmete kaitse seadusele ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 95/46/EÜ sätestatud ja selle alusel tegutseva Euroopa Liidu liikmesriikide esindajatest koosneva kõrgetasemelise ekspertgrupi (Artikkel 29 töögrupp) kirjalikust arvamusest 4/2007. Kuivõrd kaebaja e-posti aadress sisaldab kaebaja ees- ja perekonnanime, on antud e-posti aadressi puhul tegemist isikuandmetega.

2.2 Vastavalt IKS §-le 5 on isikuandmete kogumine ja kasutamine (sh e-kirjade saatmiseks või otsepostituse andmebaasi loomiseks) isikuandmete töötlemine.

2.3 IKS § 10 lõike 1 kohaselt on isikuandmete töötlemine lubatud üksnes inimese nõusolekul, kui seadus ei sätesta teisiti. Vaidluse korral eeldatakse, et nõusolekut ei ole antud ning selle olemasolu tõendamise kohustus lasub isikuandmete töötlejal. Järelikult on kaebaja isikuandmete (sh e-posti aadressi) kogumise ja kasutamise eelduseks isiku eelnev nõusolek.

2.4 Juhime tähelepanu, et isikuandmete kaitse seaduses sätestatud eelneva nõusoleku olemasolu nõue ei kehti üksnes reklaampakkumiste saatmiseks, vaid isikuandmete töötlemiseks üldse. E-kirja sisu ei oma siinjuures tähtsust. Oluline on, et isikut tuvastada võimaldavale e-posti aadressile e-kirja saatmiseks oleks eelnev nõusolek olemas. Teisisõnu ei ole küsimus niivõrd selles, mida inimesele e-posti teel saadetakse, vaid e-posti saatmine ise, kui isikuandmete töötlemine.

3. Juriidilisest isikust sideteenuse kasutaja või kliendi elektrooniliste kontaktandmete kasutamine otseturustuseks on lubatud juhul, kui:¹

- 1) kontaktandmete kasutamisel antakse iga kord selge ja arusaadav võimalus tasuta ja lihtsal viisil keelata oma kontaktandmete selline kasutamine;
- 2) isikul võimaldatakse oma õigust keeldumisele realiseerida elektroonilise side võrgu kaudu.

Elektrooniliste kontaktandmete kasutamine otseturustuseks on keelatud juhul, kui sideteenuse kasutaja, klient või ostja on keelanud oma elektrooniliste kontaktandmete kasutamise otseturustuseks.²

¹ Elektroonilise side seadus (ESS) § 103¹ lõige 2.

² ESS § 103¹ lõige 4 punkt 5.

Elektrooniliste kontaktandmete kasutamine otseturustuseks on keelatud juhul, kui sideteenuse kasutaja, klient või ostja on keelanud oma elektrooniliste kontaktandmete kasutamise otseturustuseks.

Ühtlasi soovitame Teil tutvuda inspektsiooni poolt koostatud juhisega [Elektrooniliste kontaktandmete kasutamine otseturustuses](#).

Kadri Levand
vaneminspektor
peadirektori volitusel